

## Дидактичні ігри

- **правильність і чіткість вимови звуків:**  
«Вимов так, як я», «Ор-кестр», «Назви і відгадай», «Крамниця», «Комар», «Покатаймося на конику», «Жуки», «Літаки», «Що сказав (взяв) Петрушка?», «Виправ Незнайку», «Допоможемо Буратіно», «Чого не вистає?», «Луна», «Паровоз», «Підкажи Петрушці звук», «Ось так вимовляються звуки»

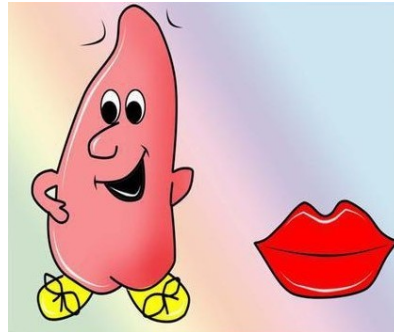
- **розвиток фонематичного слуху:** «Тиша», «Телефон», «Зіпсований телефон», «Тиха і голосна музика», «Що як звучить?», «Відгадай звук», «Упізнай, хто це?», «Тук-тук», «Зозуля», «Про що говорить кімната (вулиця, ліс)?», «Доручення», «Хто краще чує?»

- **розвиток мовленнєвого дихання:**  
«Сніжинка», «Летять сніжинки», «Листочки», «Вітерець», «У лісі», «Вітряк», «У кого далі полетять пелюстки?», «Дмухай сильніше». Для вироблення інтонаційної виразності мовлення (сили голосу, темпу, логічних наголосів, інтонації, ритму) ефективними є такі ігри: «Мавпочки», «Хто що по-чув?», «Тихо — голосно», «Пішли-поїхали», «Вимови так, як я»,



## Знайомство

з артикуляційним апаратом

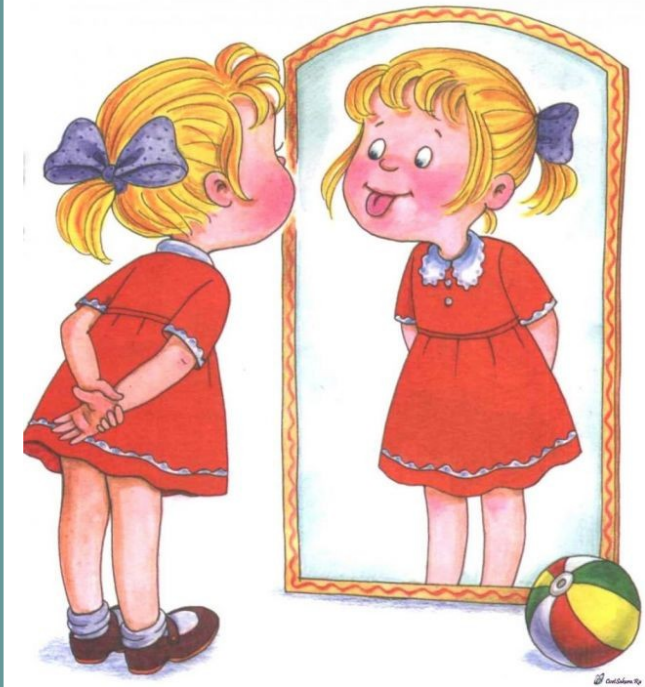


### Казочка про веселого Язичка

«Жив-був собі у своєму будиночку веселий Язичок. А що це за будиночок був у нього? Це рот. Веселий Язичок був дуже пустотливий і цікавий, тому любив виглядати із будиночка. (Показ рухів язика, спонукання дітей до виконання таких самих рухів.) А будиночок дуже сердився на нього і через свої дверцята не випускав Язичка. Що ж це за дверцята? Це ж наші зуби і губи. Давайте, діти, випустимо Язичок за перші (потім другі) дверцята будиночка і зачинимо їх. (Виконання вправ.) Стомився наш Язичок і ліг собі у своє ліжечко. Спочатку на спинку, а потім на бочок. Зробіть і ви так, діти. (Виконання вправ дітьми.) Прийшла ніч, будиночок слід закрити; спочатку зачиняємо другі дверцята, потім перші, а Язичок нехай спить у ліжечку на спинці»

Методичне об'єднання  
вихователів дітей молодшого  
дошкільного віку  
Хортицького району

## Розвиток звукової культури мовлення дітей молодшого дошкільного віку



Дошкільний навчальний заклад  
(ясла-садок) № 107 «Зоряний»

вул. Воронежська 30 А  
star107@ukr.net  
<http://dnz107star.jimdo.com>



# ЗВУКОВА КУЛЬТУРА МОВЛЕННЯ

## Вимоги чинної програми щодо формування звукової культури мовлення:

- формувати уявлення про будову артикуляційного апарату (губи, зуби, язик, піднебіння)
- вчити правильній артикуляції голосних та приголосних звуків
- розвивати фонематичний слух, мовленнєве дихання
- розвивати інтонаційну виразність мовлення;
- формувати уявлення про поняття «слово» та «звук».

## Методи виховання звукової культури мовлення:

- знайомство з артикуляційним апаратом
- вправи на артикуляцію звуків
- дидактичні ігри
- дидактичні вправи
- розповіді та вірші зі звуконаслідуванням
- чистомовки
- рухливі ігри із звуконаслідуванням

## Чистомовки

Че-че-че,  
Че-че-че –  
Бабуся калачі пече.

Ча-ча-ча,  
Ча-ча-ча –  
Дай, бабусю, калача.

Чі-чі-чі,  
Чі-чі-чі –  
Їж, будь ласка, калачі.

\* \* \*

Па-па-па – розсипана крупа.  
Пе-пе-пе – кошеня сліпе.  
По-по-по – річка Лімпопо.  
Іп-іп-іп – зеленіє кріп.  
Ап-ап-ап – травку щипле цап.  
Уп-уп-уп – поживний суп.  
Оп-оп-оп – у річці короп.  
Пу-пу-пу – по широкому степу.  
Пи-пи-пи – золотаві снопи.

\* \* \*

Ав-ав-ав – не лови гав.  
Ва-ва-ва – книжка нова.  
Ву-ву-ву – вип'ємо каву.  
Ув-ув-ув – новину почув.  
Ві-ві-ві – здивувались паві.  
Ів-ів-ів – льон зацвів.  
Во-во-во – намальовано криво.  
Ов-ов-ов – накололи дров.  
Ив-ив-ив – я квіти полив.  
Ви-ви-ви – чорні брови.

## Дидактичні вправи для розвитку мов- леннєвого дихання

- на здування з долоні пелюсток, шматочків паперу, кульок, вати, пушинок кульбаби;
- перекочування силою видихуваного повітря ватної кульки по столу,
- підтримування пушинок у повітрі силою видиху,
- утворення бульбашок на воді (дитина дмухає з такою силою, щоб на воді утворилися бульбашки);
- пускання паперових і пластмасових корабликів у мисці або у ванні з водою;
- прокачування олівців силою видихуваного повітря,
- дмухання в порожню пляшку.

